

Bruselj, 11. marec 2021
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0217(COD)**

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	delegacije
Št. dok. Kom.:	9634/18 + COR1 + ADD1
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 – priprava na razpravo v Svetu

I. UVOD

1. Komisija je 1. junija 2018 predlagala reformo skupne kmetijske politike (SKP). Sveženj reform vključuje predlog nove uredbe o financiranju, upravljanju in spremljanju SKP (v nadaljnjem besedilu: horizontalna uredba). Ob upoštevanju pozitivnih izkušenj z delovanjem sedanje horizontalne uredbe 1306/2013 bi se v predlogu v bistvu ohranili dobro delujoči elementi, kot so denimo organi upravljanja v državah članicah. Vendar je treba uredbo spremeniti, da bi jo uskladili s predlaganim novim modelom izvajanja in s preusmeritvijo politike k „smotrnosti“, tj. s ciljema, ki ju podpira Svet.

2. Svet za kmetijstvo in ribištvo se je 21. oktobra 2020 dogovoril o splošnem pristopu glede reforme SKP, vključno s horizontalno uredbo¹. Evropski parlament je 23. oktobra 2020 zaključil glasovanje o pogajalskem stališču. Institucije so na podlagi pridobljenih mandatov sodelovale v procesu neformalnih pogajanj.
3. Prvi trialog o vseh treh predlogih za reformo SKP je bil 10. novembra 2020, štirje namenski trialogi o horizontalni uredbi pa 4. in 18. decembra 2020 ter 29. januarja in 2. marca 2021. Peti trialog bo predvidoma 25. marca.
4. Pogajanja z Evropskim parlamentom temeljijo na 8 sklopih medsebojno povezanih členov v zvezi z naslednjimi temami: (1) organi upravljanja, (2) finančno poslovanje, (3) okvir smotrnosti in novi model izvajanja, (4) pregledi Komisije, kontrolni sistemi in kazni, (5) preglednost in revizija, (6) kmetijska rezerva, (7) pogojenost in (8) drugo.

II. TRENTNO STANJE

5. Na splošno je bil v tristranskih pogovorih z Evropskim parlamentom in Komisijo dosežen lep napredek. Začasni dogovori so bili doseženi zlasti glede naslednjih sklopov:
 - Doseženo je bilo široko soglasje glede sklopa o organih upravljanja. Glede na to, da se je izkazalo, da organi upravljanja v državah članicah delujejo dobro, se institucije na splošno strinjajo s ciljem ohranitve sedanjega stanja in zagotovitve nadaljevanja sedanjih ureditev. Vendar je EP iz pravno-formalnih razlogov vztrajal pri novem vrstnem redu ustreznih členov, pri čemer bi bil vsak organ obravnavan v ločenem členu.

¹ Glej dok. 12151/20.

- Kar zadeva sklop o finančnem poslovanju, obstaja načelni dogovor o tem, da bi bil prag za finančno disciplino 2000 EUR. Dodatno pa bo treba razpravljati o splošnem obsegu finančne discipline, saj se EP zavzema, da bi iz finančne discipline izvzeli najbolj oddaljene regije, česar pa Svet ne more podpreti. Parlament se je strinjal s stališčem Sveta o plačilu predplačil, saj to zagotavlja prožnost. Kar zadeva spremembe, povezane z večletnim finančnim okvirom, ki jih je predlagal EP v zvezi s stopnjami predhodnega financiranja in pravili o samodejni sprostitev prevzetih obveznosti, Svet ni pripravljen ponovno začeti razprave o sklepu Evropskega sveta o večletnem finančnem okviru iz julija 2020, čeprav EP meni, da posebne, sektorske določbe niso del svežnja večletnega finančnega okvira.
- Kar zadeva sklop o preglednosti in reviziji, je bil dosežen dogovor o predlogih Sveta za tehnično uskladitev določb o preglednosti iz horizontalne uredbe z uredbama o strateških načrtih in o skupnih določbah. Da bi zagotovili večjo preglednost, želi Parlament v uredbo vključiti določbo, s katero bi omogočili identifikacijo upravičencev in, kjer je to primerno, skupin / kmetijskih gospodarstev, ki jim pripadajo. Svet razume politični pomen te zahteve EP, vendar poudarja, da ta državam članicam ne bi smela povzročiti velikega upravnega bremena. Tu je potrebna nadaljnja razprava, tudi v zvezi s predlogom Komisije o členu 57 o zaščiti finančnih interesov EU (ki je del sklopa pregledov Komisije, kontrolnih sistemov in kazni).
- Kar zadeva sklop o pogojenosti, je izziv pridobiti podporo EP pristopu Sveta glede členov 84 do 87 horizontalne uredbe. Namen sprememb, ki jih predlaga Svet, je najti pravo ravnotežje med *prizadevanji za nadzor pogojenosti* ter potrebo po enostavnosti in upravni nezapletenosti. Kar je najpomembneje in hkrati v skladu z novim modelom izvajanja – *prizadevanja za nadzor pogojenosti* bi morale prevzeti države članice. Parlament izraža pripravljenost, da morda sprejme pristop Sveta v zameno za nekatere koncesije Sveta v zvezi s kontrolnim vzorcem, zneskom, za katerega se kazen ne uporabi, namernostjo neizpolnjevanja in odstotkom oziroma odstotki, ki se uporabi(-jo) za zmanjšanja.

- V zvezi s sklopom o pregledih Komisije, kontrolnih sistemih in kaznih na ravni tehničnih strokovnjakov trenutno potekajo nadaljnje priprave, ki naj bi pripomogle k doseganju konkretnih rezultatov na petem trialogu 25. marca. V vsakem od zadnjih treh trialogov je bil delno obravnavan sklop o okviru smotrnosti in novem modelu izvajanja, a zgolj na splošno. Pričakovati pa je, da bo ta sklop v središču konkretnih razprav na trialogih 25. marca o horizontalni uredbi in 26. marca o vseh treh predlogih za reformo SKP. O sklopu o kmetijski rezervi se bo razpravljalo v naslednjih tednih.
- Nekateri elementi sklopa o smotrnosti in novem modelu izvajanja so bili obravnavani že v pogajanjih, ko so se pokazale velike razlike med EP in Svetom. Parlament meni, da predlagani sistem, ki temelji na smotrnosti, ne more dati potrebnega zagotovila za odhodke v okviru SKP in da ni dovolj podobnosti, kar zadeva izvajanje SKP po državah članicah. Zato je naklonjen ponovni uvedbi sedanjega sistema, ki temelji na izpolnjevanju: upravičenost odhodkov do povračila iz proračuna EU bi morala biti odvisna od izpolnjevanja pogojev za upravičenost končnih upravičencev, določenih v strateških načrtih SKP. Svet je ob različnih priložnostih izrazil stališče, da ne more sprejeti *dvoplastnega sistema*, v katerem bi se ob sedanjem sistemu, ki temelji na izpolnjevanju, uporabljala še smotrnost, saj bi se s tem upravno breme za države članice povečalo na nesprejemljivo raven. Podpira sistem, ki temelji na smotrnosti, in novi model izvajanja, hkrati pa zaradi poenostavitve in izognitve upravnemu bremenu predlaga nekatere spremembe predloga Komisije.

Izziv v pogajanjih bo najti pravo ravnotežje med zahtevama EP po močnejšem zagotovitlu in podobnosti SKP ter željo Sveta po poenostavljenem in manj birokratskem novem modelu izvajanja SKP. Predsedstvo je oblikovalo več predlogov, ki vključujejo dodatno delo v zvezi s členi 8, 11, 39, 40, 47, 57 in 57a, da bi v določeni meri zadostilo zahtevam Parlamenta, v zameno pa ne bo nobenih sprememb predloga člena 35 o upravičenosti odhodkov za države članice; z drugimi besedami, med *osnovnimi zahtevami Unije* ne bo upravičenosti na ravni upravičencev.

III. NADALJNI KORAKI

6. Splošni pristop Sveta glede horizontalne uredbe temelji na naslednjih načelih: prvič, sedanja horizontalna uredba deluje dobro in se je izkazala za trdno podlago za financiranje, upravljanje in spremljanje SKP. Z drugimi besedami – tistega, kar že dobro deluje, ni potrebno spreminjati. Drugič, Svet podpira spremembo paradigme v smeri smotrnosti z uporabo novega modela izvajanja. Da pa bi omejili upravno breme tako za kmete kot za uprave in da bi zadeve čim bolj poenostavili, Svet predlaga več sprememb predloga Komisije. In tretjič, Svet nasprotuje *dvoplastnemu sistemu*, saj bi se s tem upravno breme za države članice povečalo na nesprejemljivo raven, kar bi bilo v nasprotju s ciljem poenostavitve SKP.
7. Predsedstvo namerava v nadaljnjih pogajanjih o horizontalni uredbi glede politično občutljivih vprašanj še naprej zagovarjati navedena načela, kot so smotrnost in novi model izvajanja, pogojenost, kontrole in kazni ter kmetijska rezerva.
8. Na seji Posebnega odbora za kmetijstvo (POK) 8. marca so se države članice izrekle o treh specifičnih vprašanjih. Predsedstvo je na podlagi razprav v POK z namenom približevanja stališč v medinstitucionalnih pogajanjih dalo več predlogov kot podlago za napredek pri oblikovanju splošnega kompromisnega svežnja. Na seji Sveta naj ministri in ministrice ob upoštevanju navedenih pojasnil izrazijo svoje mnenje o predlogih predsedstva, na podlagi katerih bi oblikovali stališča, ki bi jih zavzeli v nadaljnjih pogajanjih o horizontalni uredbi:
 - Kompromisni predlog EP (člen 96), ki bi upravičence skladov obvezoval, da zagotovijo vse informacije, potrebne za njihovo identifikacijo, po potrebi vključno z identifikacijo skupine, ki ji pripadajo.² Ker bi obveznost zagotavljanja informacij bremenila zlasti upravičence, medtem ko bi bilo upravno breme za države članice omejeno, predsedstvo predlaga pozitivno stališče do nedavnega kompromisnega predloga EP.

² Za podrobno razlago kompromisnega predloga Parlamenta glej dokument 6704/21.

- Predlog Komisije (člen 57), v skladu s katerim bi bila uporaba sistema ARACHNE kot enotnega orodja za podatkovno rudarjenje obvezna, da bi lahko preverjali, beležili in hranili informacije o organizacijah ali fizičnih osebah, ki so končne prejemnice sredstev EU.³ Ker bi uporaba skupnega, enotnega orodja za podatkovno rudarjenje omogočila interoperabilnost in primerljivost podatkov ter posledično podprla zaščito finančnih interesov EU, hkrati pa je za preskušanje orodja v specifičnem kontekstu SKP potrebnega več časa, predsedstvo predlaga, da bi morala biti uporaba tega orodja za države članice v prehodnem obdobju sprva prostovoljna.
- Vprašanja, povezana s prizadevanji držav članic za nadzor pogojenosti (členi 84–87), in koncesije, za katere Parlament pričakuje, da bo Svet vanje privolil v zvezi s kontrolnim vzorcem, zneskom, za katerega se kazen ne uporabi, namernostjo neizpolnjevanja in odstotkom oziroma odstotki, ki se uporabi(-jo) za zmanjšanja. Predsedstvo v zvezi s temi zahtevami EP predlaga, da se: pri kontrolnem vzorcu vztraja pri 1 % upravičencev, kot ga je predlagala Komisija (člen 84(3)), pristane na znesek 100 EUR, kot ga je prvotno predlagala Komisija (člen 85(2)), privoli v člen 86(1), kot ga je prvotno predlagala Komisija, in črta besedilo „če država članica tako odloči“ ter privoli v člen 86(2), kot ga je prvotno predlagala Komisija, tj. „praviloma 3-odstotno zmanjšanje“.

³ Za podrobno razlago predloga Komisije glej dokumenta 6704/21 in WK 12512/2020. Pripombe držav članic glede predloga Komisije so navedene v dokumentu WK 10645/2020 ADD 1–17.